

Národní památkový ústav
Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech p.o.
Plzeňský kraj
Obec Chanovice
Město Klatovy

*si Vás dovolují pozvat na celostátní seminář
k problematice lidového stavitelství*

Sto let péče, dokumentace a výzkumů vesnické architektury v Československu

**který se uskuteční
ve dnech 12. – 14. září 2018
v Klatovech**

Chanovice – náves

Tematické zaměření semináře

Každoročně připravuje Národní památkový ústav ve spolupráci s dalšími organizacemi celostátní odborný seminář zaměřený na problematiku poznání, ochrany a obnovy lidového stavitelství a vesnických sídel. Snahou pořadatelů těchto dnes už tradičních setkání specialistů památkářů, muzejníků, národopisců, architektů, pracovníků ochrany přírody i jiných příbuzných organizací a oborů, včetně zástupců státní správy a samosprávy, je zprostředkovat nové poznatky i praktické zkušenosti v širokém mezioborovém spektru a vytvořit tak platformu pro vzájemně přínosnou komunikaci a sjednocení názorů na aktuální problémy.

V tomto roce se uskuteční ve dnech 12. - 14. září v Klatovech v Plzeňském kraji již 25. jubilejní ročník tohoto semináře a svým zaměřením se zařadí mezi aktivity letošního stěžejního prezentačního tématu NPÚ Století republiky a zároveň se připojí k řadě dalších akcí spojených s výročí sta let od vzniku samostatného Československa. Kromě NPÚ GnŘ, NPÚ ÚOP v Plzni a NPÚ ÚPS v Českých Budějovicích (Státní hrad Velhartice) se na jeho přípravě organizačně nebo partnersky podílí Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech, Plzeňský kraj, Obec Chanovice a Město Klatovy. Opět se předpokládá účast asi 120 odborníků z celé republiky i ze Slovenska. Třídenní program semináře bude zahrnovat dva jednací bloky ve středu odpoledne a v pátek dopoledne a dále dva společné diskusní večery, které dávají prostor k vzájemným konzultacím, výměně informací a zkušeností z praxe. Jeho důležitou součástí bude též společná exkurze, na níž se účastníkům představí oba základní přístupy k péči o památky lidového stavitelství – územní ochrana v památkové zóně a transfer do muzeí v přírodě, která budou pro mnohé zajímavým překvapením. Během semináře se uskuteční rovněž společná prohlídka města Klatovy.

Zájem o studium lidového stavitelství a počátky snah o jeho ochranu se v českých zemích datují od 2. poloviny 19. století. Hlavními důvody probouzejícího se zájmu o lidové vrstvy a jejich kulturu, jejíž význačnou součástí je i lidová architektura, byly zejména vrcholící emancipační snahy českého národa v rámci Rakousko-uherské monarchie spojené s upevňováním národní identity, jejíž kořeny a zdroje byly spatřovány právě na českém venkově. Vrcholným kulturně politickým a národopisným počinem této doby byla Národopisná výstava československá v Praze roku 1895. Se vznikem Československé republiky se zájem o tradiční kulturu a tedy i lidové stavitelství přesouvá z roviny politické již převážně do oblasti odborné, což souvisí rovněž se zrychlujícím se tempem proměny venkova - postupnou likvidací historické zástavby a modernizací zemědělského hospodaření. Za tohoto stavu vystupuje do popředí neodkladná potřeba dokumentace staré vesnické architektury všemi dostupnými způsoby, tedy popisem, kresebně, fotograficky i plánově, ale objevují se také požadavky na její fyzickou záchranu jak na původním místě, tak přenesením nejceněnějších staveb do muzeí v přírodě. Z vícera projektů se však daří realizovat pouze Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm zásluhou bratrů Jaroňků. Situace se mění po druhé světové válce se vznikem nových institucí zabývajících se mimo jiné i výzkumem a ochranou lidového stavitelství (památkové organizace, ČSAV, muzea) a také vydáním zákona č.22/1958 Sb., o kulturních památkách, jenž kodifikoval ochranu jednotlivých staveb i jejich souborů či sídelních celků. Do Státního seznamu kulturních památek se podařilo zapsat množství cenných vesnických staveb a odborná památkářská pracoviště vytipovala a zpracovala návrhy asi 100 památkových rezervací a zón, ale politické a ideologické důvody zamezily jejich vyhlášení. Na druhou stranu však vzniká zpravidla spontánně řada zajímavých menších regionálních muzejních expozice zaměřených na záchranu a prezentaci lidové architektury, jejichž základem jsou často hodnotné stavby na původním místě (např. ve Třebízi, v Přerově nad Labem, v Zubrnici, v Rymicích, v Příkazech, na Veselém Kopci a v Hlinsku aj.) Nový památkový zákon č.20/1987 Sb., o státní památkové péči ve svých ustanoveních ještě více rozpracoval a zdůraznil problematiku památkově chráněných území zavedením pojmů památková rezervace, památková zóna a ochranné pásmo, ale ani takto rozšířené možnosti územní památkové ochrany vesnických sídel nepřinesly v následujících letech žádoucí efekt. V tomto směru nastává viditelný pozitivní posun po r. 1989 – v několika etapách a různými orgány je postupně podnes vyhlášeno celkem 278 vesnických památkových rezervací a zón, rozšiřují se a vznikají nová muzea v přírodě (např. Kouřim, Vysoký Chlumec, Strážnice, Chanovice, Velhartice aj.) a na výrazně kvantitativně i kvalitativně vyšší úrovni se rozvíjí výzkum a studium vesnické architektury, jehož výsledkem jsou četná syntetická díla i dílčí práce a také nové metodické přístupy a poznatky, které se daří zavádět do průzkumné i památkové praxe.

Cílem a smyslem semináře by mělo být jednak připomenout a zhodnotit století výzkumné a dokumentační činnosti zabývající se vesnickým stavitelstvím stejně jako péči o tento typ kulturního dědictví, a to formou odborných příspěvků i diskuse a současně se pokusit definovat úkoly a směry pro budoucnost v prostředí neustále se zrychlujícího tempa hospodářského, technologického a společenského vývoje.

Předpokládaný program a časový rozvrh semináře

Středa 12. 9. :

09.00 – 13.00	příjezd, ubytování a prezence účastníků
13.00 – 13.30	slavnostní zahájení semináře
13.30 – 16.30	I. blok jednání – 1. část
16.30 – 18.00	společná prohlídka města
18.00 – 19.30	I. blok jednání – 2. část
19.30 – 20.00	večeře
20.00 – 24.00	diskusní večer

Čtvrtek 13. 9. :

08.30 – 19.00	exkurze
12.00 – 13.00	oběd
19.00 – 20.00	večeře
20.00 – 24.00	společenský večer

Pátek 14. 9. :

09.00 – 13.30	II. blok jednání a zakončení semináře
13.30 – 14.30	oběd, odjezd účastníků

Základní organizační informace pro účastníky

- **Datum konání:**

středa 12. – pátek 14. září 2018 – účastníci semináře ze vzdálenějších míst se mohou ubytovat již od úterý 11. září (nutno uvést v přihlášce)

- **Místo konání:**

Klatovy – Hotel Rozvoj – společenský sál – hotel se nachází asi 600 metrů východně od historického náměstí vlevo v zástavbě při výpadovce na Plánici; historické město založená kolem roku 1260 Přemyslem Otakarem II. s množstvím pozoruhodných památek, městská památková rezervace

- **Ubytování:**

A Hotel Rozvoj – v novodobé zástavbě vlevo při ulici Plánická východně od centra;

ceny za ubytování od 450,- do 700,- Kč osoba/noc se snídaní, rezervováno cca 60 lůžek

B Penzion Poprda – východně v bezprostřední blízkosti historického centra na nároží ulice Plánická;

cena za ubytování od 550,- Kč osoba/noc se snídaní, rezervováno cca 30 lůžek

C Penzion Na Zemědělce – jihovýchodně od centra v areálu Střední zemědělské a potravinářské školy

v ulici Národních mučedníků 141; cena za ubytování 450,- Kč se snídaní, rezervováno cca 22 lůžek

D Penzion U Hejtmána – v centru u historického náměstí v ulici Kpt. Jaroše 145; cena za ubytování

400,- - 600,- Kč osoba/noc bez snídaně, rezervováno cca 20 lůžek

Ubytování zajišťují pořadatelé – prosíme neobjednávat; u všech uvedených ubytovacích zařízení je možnost parkování; vybraná ubytovací zařízení jsou kvalitativně i cenově přibližně na stejné úrovni a jejich kapacita bude naplňována postupně podle došlých přihlášek ve výše uvedeném pořadí (A až D)

- **Stravování:**

snídaně – v rámci ubytování nebo individuálně

obědy a večeře – společné v ceně cca 80,- – 100,- Kč, budou podávány v Hotelu Rozvoj;

stravenky budou distribuovány při prezenci dle individuální závazné objednávky

- **Doprava:**

vlastními dopravními prostředky – dálnice D5 z Prahy na Plzeň, exit 80 u Plzně směr Přeštice a Klatovy

autobusem a vlakem – velmi dobré železniční i autobusové spojení z různých směrů

- **Účastnický poplatek:**

300,- Kč – bude vybírán při prezenci

poplatek bude použit k uhrazení nákladů na organizační a technické zabezpečení akce apod.

ubytování a stravu si dle závazné objednávky hradí účastníci individuálně

Instrukce pro autory příspěvků

- délka příspěvku maximálně 20 minut
- žádáme autory referátů, aby na přihlášce stručně charakterizovali zaměření svého příspěvku a současně uvedli své požadavky na zajištění projekční techniky
- vybavení projekční technikou – počítačový dataprojektor

Přihláška na seminář

Pro přihlášení na seminář prosíme o vyplnění formuláře, který se Vám otevře po kliknutí na link, jenž je součástí doprovodného dopisu.

Podrobný program semináře s uvedením dalších informací a pokynů bude všem účastníkům zaslán po obdržení a zpracování přihlášek.
Pořadatelé si vyhrazují právo na případné změny v programu a organizaci semináře.

Eventuální dotazy zasílejte a směrujte na následující kontaktní adresy:

*PhDr. Pavel Bureš, Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha
Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1 – Malá Strana
pracoviště Liliová 219/5, 110 00 Praha 1 – Staré Město
tel.: 257 010 255, mobil: 724 663 562
e-mail: buress.pavel@npu.cz*

*Mgr. Karel Foud, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni
Prešovská 7, 306 37 Plzeň 3
tel.: 377 360 962, mobil: 606 665 787
e-mail: foud.karel@npu.cz*

Jako každoročně se pořadatelé těší na Vaši účast!

Mediační partner: **PROPAMÁTKY**